

odnosno pravna osoba koja njime upravlja, JP "Aerodrom Tuzla", jer mu je BHDCA izdao potvrdu za aerodrom kojom je utvrđena njegova sposobnost za izvođenje operacija na aerodromu za javni promet, te je kao imatelj potvrde za aerodrom - operator aerodroma za javnu uporabu ujedno i vlasnik potvrde, u smislu članka 7. stavak (2) ovog Pravilnika, pa je u tom svojstvu, sukladno članku 8. istoga Pravilnika, obavezan poduzeti sve neophodne radnje i mjere kako bi aerodrom i zračni prostor koji čini sastavni dio aerodroma bio siguran za uporabu, te osigurati da aerodromski objekti, oprema i zaposleno osoblje rade sukladno uvjetima i pravilima Potvrde za aerodrom.

Da je JP "Aerodrom Tuzla", kao imatelj potvrde za aerodrom, operator Međunarodnog aerodroma Tuzla, odnosno da ima pravo njime upravljati proizlazi i iz čl. 37., 38. i 40. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, kojima je propisano da je međunarodni i domaći zračni promet u BiH dozvoljen samo aerodromima čiji operatori imaju potvrdu za aerodrom izdanu od BHDCA, da je jedan od uvjeta za dobivanje potvrde da je podnositelj zahtjeva operator aerodroma, te da s potvrdom za aerodrom njen nositelj stiče pravo da upravlja aerodromom na komercijalnoj osnovi i da utvrđuje naknade za korištenje aerodroma i njegovih instalacija i objekata.

Treći pravni akt kojim je JP "Aerodrom Tuzla" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini predstavlja Proračun Federacije BiH za 2014. godinu kojim se Vlada Federacije BiH obvezala da će financijski podržati JP "Aerodrom Tuzla" u 2014. godini u iznosu od 430.000,00 KM za pokriće njegovih troškova poslovanja, jer, sukladno odredbama članka 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, entiteti BiH imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje aerodromima, te ovo svoje pravo mogu prenijeti na bilo koju fizičku ili pravnu osobu. Međutim, budući da navedena sredstva nisu dovoljna za pokriće troškova poslovanja JP "Aerodrom Tuzla", što proizlazi iz Bilance uspjeha za 2014. godinu, Tuzlanski kanton se kao njegov osnivač obvezao da će ga financijski podržati u 2014. godini u iznosu od 330.000,00 KM. Navedena financijska sredstva isplaćena su iz Proračuna Tuzlanskog kantona za 2014. godinu, koji predstavlja četvrti pravni akt kojim je JP "Aerodrom Tuzla" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini.

Iz navedenoga proizlazi da se cjelokupno upravljanje Međunarodnim aerodromom Tuzla, povjereno JP "Aerodrom Tuzla", smatra uslugom od općeg ekonomskog interesa, jer da Vlada Federacije BiH i Tuzlanski kanton ne financiraju njegov rad, JP "Aerodrom Tuzla" ne bi moglo poslovati zbog malog prometa, pa bi u tom slučaju područje Federacije BiH, koje pokriva Međunarodni aerodrom Tuzla, tj. područje Tuzlanskog kantona, bez navedenoga aerodroma bilo izolirano od Europske unije, jer nije povezano s Unijom brzim željeznicama ili pomorskim vezama što bi sprječavalo kako gospodarski i socijalni razvoj toga područja tako i gospodarski i socijalni razvoj cijele Federacije BiH. Navedeno je sukladno odredbama točke 72. Komunikacije Komisije (2014/C 99/03).

Također, Vijeće je na temelju bilanci uspjeha za 2013. i 2014. godinu predmetnog gospodarskog subjekta utvrdilo da iznos naknade ne premašuje iznos koji je nužan za pokrivanje troškova koji su nastali prilikom izvršavanja obveze pružanja javnih usluga, uzimajući u obzir relevantne prihode i razumnju dobit prilikom ispunjavanja navedenih obveza, odnosno da nije bilo prekomjerne naknade, jer je JP "Aerodrom Tuzla", i pored navedenih subvencija Vlade Federacije BiH i Tuzlanskog kantona, poslovalo u 2014. godini s gubitkom od 75.424,00 KM. Također, navedeni gospodarski subjekt poslovaao je s gubitkom i u prethodnim godinama, tako da njegov gubitak u 2012. godini iznosi 142.638 KM, a u 2013. godini iznosi 119.231 KM, što dokazuje da on ne može vlastitim sredstvima i sredstvima iz

proračuna Federacije BiH i Tuzlanskog kantona pokriti troškove koji proizlaze iz obveze obavljanja usluge od općeg ekonomskog interesa, odnosno troškove kompletnog poslovanja, jer su djelatnosti predmetnog poduzetnika ograničene na usluge od općeg ekonomskog interesa. Navedeno je sukladno odredbama članka 5. Odluke Komisije.

Na kraju, Vijeće je, s obzirom na to da promet putnika u 2012. iznosi 4.529 putnika, a u 2013. godini 61.564 putnika, utvrdilo da državna potpora koja je dodijeljena u obliku subvencije korisniku JP "Aerodrom Tuzla" za pokriće dijela njegovih troškova poslovanja u 2014. godini ne narušava u većoj mjeri konkurenciju i ispunjavanje međunarodnih obveza BiH, kao i da ispunjava uvjete propisane odredbama članka 2. stavak (1) točka e) i članka 3. Odluke Komisije 2012/21/EU kojima je propisano da je državna potpora u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za aerodrome, u kojima prosječni godišnji promet u periodu od dvije (2) financijske godine koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika, izuzeta od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavak 3. UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti postavljeni u ovoj odluci.

Slijedom navedenoga, Vijeće je u postupku utvrdilo da je na državnu potporu u obliku subvencije koja je dodijeljena JP "Aerodrom Tuzla", i to u iznosu od 330.000,00 KM, moguće primijeniti izuzeće iz članka 6. stavak (1) točka c) Zakona koje se odnosi na državnu potporu namijenjenu obavljanju usluga od općeg ekonomskog interesa, odnosno da je riječ o dozvoljenoj državnoj potpori koju nije potrebno prijavljivati Vijeću na odobrenje.

Međutim, budući da je Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona podnijelo zahtjev za ocjenu državne potpore, Vijeće je, sukladno navedenom, odlučilo kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 03-26-1-28-1/15
21. listopada 2015. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća za državnu potporu BiH
Mira Vujeva, v. r.

На основу члана 12. став (7) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренуто на основу Захтјева Министарства трговине, туризма и саобраћаја Тузланског кантона за одобрење државне помоћи кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице, за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 37. сједници, одржаној 21. октобра 2015. године, донио је следеће

РЈЕШЕЊЕ

1. Одобрава се *ex post* државна помоћ која је додијељена кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице у облику субвенције у износу од 330.000,00 KM за обављање услуге од општег

економског интереса, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.

2. Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) запримио је 04. 05. 2015. године, под бројем: УП/І 03-26-1-28/15, Захтјев Министарства трговине, туризма и саобраћаја Тузланског кантона, акт број: 05/1-05-8515-1/15 од 21. 04. 2015., за одобрење државне помоћи у облику субвенције у износу од 330.000,00 КМ кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице (у даљем тексту: ЈП "Аеродром Тузла") за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години. Уз Захтјев подносилац је доставио:

- попуњен Образац за пријаву програма државне помоћи у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Образац пријаве),
- Извод из Буџета Тузланског кантона за 2014. годину - потрошачко мјесто 22010002 ЈП "Аеродром Тузла" ("Службене новине Тузланског кантона", број 16/14),
- Биланс стања ЈП "Аеродром Тузла" на дан 31.12.2014. године,
- Биланс успјеха ЈП "Аеродром Тузла" за период 01.01.2014. до 31.12.2014. године,
- Рјешење Општинског суда у Тузли о измјенама података ЈП "Аеродром Тузла", број: 032-0-Рег-14-001242 од 08.08.2014. године,
- Обавјештење Федералног завода за статистику о разврставању правног лица према класификацији дјелатности, број: 07-32.5-935/14 од 18.08.2014. године, за ЈП "Аеродром Тузла",
- Потврду Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ за аеродром за јавну употребу, Но: Е-7-А-003, издату ЈП "Аеродром Тузла" 01.06.2009. године,
- Рјешење Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ, број: 02-29-2-УП1-103-6/09 од 01.06.2009. године,
- Захтјев ЈП "Аеродром Тузла" за субвенцију из Буџета Тузланског кантона за 2014. годину, број: 01/1164/13 од 18.10.2013. године,
- Одлуку о измјени и допуни Одлуке о одобравању средстава у оперативном плану Буџета Тузланског кантона за период 01.01.-31.03.2014. године, број: 07/1-14-9022/14 од 14.04.2014. године,
- Одлуку о одобравању средстава у оперативном плану Буџета Тузланског кантона за период 01.04.-31.06.2014. године, број: 07/1-14-9065/14 од 15. 04. 2014. године,
- Одлуку о одобравању средстава у оперативном плану Буџета Тузланског кантона за период 01.07.-31.09.2014. године, број: 07/1-14-16570/14 од 18.07.2014. године,
- Извјештај о пословању ЈП "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. за период 01.01.-31.12.2014. године,
- Извјештај ЈП "Аеродром Тузла" о ваздушном транспорту за 2012. годину и
- Извјештај ЈП "Аеродром Тузла" о ваздушном транспорту за 2013. годину.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон),

Федерално министарство финансија је својим актом дало консултативно мишљење, број: 06-14-2108/15 од 24.04.2015. године, на пријаву државне помоћи од Министарства трговине, туризма и саобраћаја Тузланског кантона за додјелу субвенције ЈП "Аеродром Тузла", те уз то мишљење доставило Савјету наведене прилоге и Образац пријаве, сходно одредби члана 12. став (2) Закона.

Савјет је по службеној дужности са службене интернет-странице Владе Тузланског кантона www.vladatk.kim.ba прибавило Закон о оснивању Јавног предузећа "Међународни аеродром Тузла".

Савјет је за потребе поступка остварио увид у Рјешење Савјета, број: УП/І 07-26-1-13-6/14 од 29. децембра 2014. године, и у сљедеће акте на основу којих је наведено рјешење донесено:

- Извод из Буџета Федерације БиХ за 2014. годину - Раздјел 18 - Федерално министарство промета и комуникација ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/14),
- Биланс успјеха ЈП "Аеродром Тузла" за 2013. годину и
- Податке из Ваздухопловних информација - АИП Босне и Херцеговине о времену отворености Међународног аеродрома Тузла добијене од Агенције за пружање услуга у ваздушној пловидби БиХ.

2. Примјењени прописи

Савјет је у поступку, осим Закона, узео у обзир прописе Босне и Херцеговине и прописе Европске уније. Релевантни примјењени прописи БиХ су: Уредба о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 99/13) (у даљем тексту: Уредба), Закон о ваздухопловству БиХ ("Службени гласник БиХ", број 39/09), Закон о оснивању Јавног предузећа "Међународни аеродром Тузла" ("Службене новине Тузланског кантона", бр. 1/98, 6/98, 11/05 и 9/10) и Правилник о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора ("Службени гласник БиХ", бр. 28/05, 20/11 и 76/14).

У складу са одредбом члана 3. Уредбе којом је прописано да се државна помоћ додјељује ако програм или појединачни пројекат државне помоћи задовољава услове прописане овом уредбом, чланом 36. став 2. Привременог споразума о трговини и трговинским питањима, потписаног 16. јуна 2008. године између Европске заједнице, са једне стране, и Босне и Херцеговине, са друге стране ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање Међународни уговори) (у даљем тексту: Привремени споразум) и чланом 71. став 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европске заједнице и БиХ ("Службени гласник БиХ", број 10/08 - издање Међународни уговори) (у даљем тексту: ССП), Савјет је обавезан да приликом оцјене захтјева за додјелу државне помоћи примјењује не само право БиХ него да на одговарајући начин примјени и критеријуме и услове који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице. Осим Уредбом, обавеза примјене наведених критеријума и услова Савјету је прописана одредбом члана 36. став 1. тачка (ц) Привременог споразума (члан 71. ССП-а) која гласи: Конкуренција и друге економске одредбе "1. Сљедеће је неспојиво са прописним функционисањем овог споразума, у мјери у којој може да утиче на трговину између Заједнице и Босне и Херцеговине: (ц) свака државна помоћ којом се нарушава или пријети нарушавању конкуренције давањем предности одређеним

предузећима или одређеним производима.", те ставом 2. истог члана који гласи: "2. Свака пракса супротна овом члану оцјењиваће се на основу критеријума који произлазе из примјене конкурнцијских правила важећих у Заједници, посебно чл. 81., 82., 86. и 87. Уговора о оснивању Европске заједнице (у даљем тексту: "Уговор о ЕЗ") и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице."

Како Уредбом нису прописани критеријуми и услови за додјелу државне помоћи за управљање аеродромима, Савјет је у конкретном случају, сходно члану 36. став 2. Привременог споразума, узео у обзир и сљедеће прописе Европске уније у вези са додјелом државне помоћи аеродромима и ваздушним превозницима:

- Комуникацију Комисије - Смјернице о државној помоћи аеродромима и ваздушним превозницима (Службени лист Европске уније, серија Ц, број 99, 04. 04. 2014.) [даље: Комуникација Комисије (2014/Ц 99/03)],
- Одлуку Комисије од 20. децембра 2011. о примјени члана 106. став 2. Уговора о функционисању Европске уније на државну помоћ у облику накнаде за пружање јавних услуга које се додјељују одређеним предузетницима којима је повјерено обављање услуга од општег економског интереса (Службени лист Европске уније, серија Ј, број 7, 11. 01. 2012.) [даље: Одлука Комисије 2012/21/ЕУ],
- Пресуду Европског суда од 24. јула 2003. године у случају "Алтмарк" [Case C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungsprasidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark judgment) (Службени лист Европске уније, серија Ц, 226, 20. 09. 2003.).]

3. Утврђивање чињеница

На основу достављених података, Савјет је у поступку утврдио сљедеће:

Надлежни органи Босне и Херцеговине и Федерације БиХ повјерили су ЈП "Аеродром Тузла" обављање услуге од општег економског интереса. ЈП "Аеродром Тузла" основано је Законом о оснивању Јавног предузећа "Међународни аеродром Тузла", чијим чланом 1. је утврђено да је ријеч о пружању услуга за функционисање Аеродрома у Тузли и вршења других пратећих дјелатности оснива ЈП "Аеродром Тузла" чија је дјелатност од посебног интереса за Тузлански кантон. Чланом 15. истог закона прописано је да Влада Тузланског кантона има право контроле испуњавања јавних интереса и задатака због којих је основано предузеће, рационалности његовог пословања, намјенског трошења средстава и пословног успјеха.

Потврда Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ за аеродром за јавну употребу, Но: Е-7-А-003 (у даљем тексту: Потврда за аеродром), издата ЈП "Аеродром Тузла", представља акт на основу кога је наведеном предузећу, као оператору Међународног аеродрома Тузла, повјерено обављање услуге од општег економског интереса у периоду од 01.01.2014. до 31.12.2014. године, у складу са Законом о ваздухопловству Босне и Херцеговине и Правилником о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора. Наведена потврда издата је ЈП "Аеродром Тузла" на основу Рјешења којим је утврђено да ЈП "Аеродром Тузла" испуњава услове за издавање потврде аеродромског оператора за јавну употребу на неограничен период, које је Дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ (у даљем тексту: БХДЦА) донијела одлучујући по захтјеву ЈП "Аеродром Тузла" као аеродромског оператора Међународног

аеродрома Тузла. Наиме, сходно одредбама члана 5. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора, за аеродром коме је издата потврда за јавну употребу у Ваздухопловним информацијама АИП-а БиХ мора да буде наведено вријеме отворености и аеродром мора за вријеме отворености да буде доступан свим особама под истим условима. У складу са Потврдом за аеродром, Рјешењем БХДЦА о испуњености услова за издавање потврде аеродромског оператора за јавну употребу и подацима из Ваздухопловних информација АИП-а БиХ, Међународни аеродром Тузла отворен је за јавни ваздушни саобраћај током цијеле године и мора да буде доступан свим особама под истим условима, и то: понедељком и петком од 7.30 до 9.30 часова, уторком и суботом од 8.00 до 19.00 часова и сриједом и недјељом од 15.00 до 18.00 часова.

Чланом 3. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора прописано је да термин "потврда за аеродром" представља потврду за рад аеродрома издату од одговарајуће ваздухопловне власти, а да је "аеродромски оператор" свако физичко или правно лице које управља аеродромом. Одредбама члана 7. став (2) истог правилника одређено је да је ималац потврде за аеродром - оператор аеродрома за јавну употребу уједно и власник потврде. Док је чланом 8. истог правилника прописано да је власник потврде за аеродром обавезан да предузме све неопходне радње и мјере како би аеродром и ваздушни простор који чини саставни дио аеродрома био безбједан за употребу, те да обезбједи да аеродромски објекти, опрема и запослено особље раде у складу са условима и правилима потврде за аеродром.

У складу са чл. 37. и 38. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, међународни и домаћи ваздушни саобраћај у БиХ дозвољен је само аеродромима чији оператори имају потврду за аеродром издату од БХДЦА, а да је један од услова за добијање потврде да је подносилац захтјева оператор аеродрома. Док је чланом 40. истог закона прописано да потврдом за аеродром њен носилац стиче право да управља аеродромом на комерцијалној основи и да утврђује накнаде за кориштење аеродрома и његових инсталација и објеката.

Буџетом Тузланског кантона за 2014. годину Тузлански кантон обавезао се да ће финансијски подржати ЈП "Аеродром Тузла" у 2014. години у износу од 330.000,00 КМ за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години.

С обзиром на то да, у складу са одредбама члана 36. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, ентитети Босне и Херцеговине имају право и одговорност за изградњу и управљање аеродромима, те своје наведено право могу да пренесу на било које физичко или правно лице, Влада Федерације БиХ је средствима из буџета Федерације БиХ за 2014. годину финансијски подржала ЈП "Аеродром Тузла" у 2014. години у износу од 430.000,00 КМ. Наведена финансијска средства одобрена су Рјешењем Савјета, број: УП/1 07-26-1-13-6/14 од 29. децембра 2014. године, као државна помоћ за обављање услуге од општег економског интереса.

Сходно одредбама тачке 72. Комуникације Комисије (2014/Ц 99/03), могуће је да се у оправданим случајевима цијело управљање неким аеродромом сматра услугама од општег економског интереса, односно да то може бити случај када би дио подручја које аеродром снабдијева без тог аеродрома био изолован од остатка Уније до те мјере да би то спречавало његов социјални и привредни развој, те да би таква процјена требала да узме у обзир друге начине превоза, посебно брзе жељезнице или поморске везе које се

снабдијевају трајектима и да у таквим случајевима јавна тијела могу да наметну обавезу пружања јавне услуге аеродрому како би се обезбиједило да аеродром остане отворен за комерцијални саобраћај.

У складу са одредбама тачке 75. Комуникације Комисије, државна помоћ у облику накнаде за јавне услуге изузета је од обавезе пријављивања предвиђене у члану 108. став 3. Уговора о функционисању Европске уније (у даљем тексту: УФЕУ) ако су испуњени захтјеви постављени у Одлуци Комисије 2012/21/ЕУ.

Одредбама члана 2. став (1) тачка е) и члана 3. Одлуке Комисије 2012/21/ЕУ прописано је да је државна помоћ у облику накнада за пружање услуга од општег економског интереса за аеродроме, у којима просјечни годишњи саобраћај у периоду од двије (2) финансијске године које претходе години у којој је повјерено обављање услуге од општег економског интереса не прелази 200 000 путника, изузета од обавезе пријављивања предвиђене у члану 108. став 3. УФЕУ-а ако су испуњени услови постављени у овој одлуци.

Наведени услови прописани у истој одлуци које треба испунити како би се обезбиједило испуњавање услова наведених у члану 106. став (2) УФЕУ-а односе се на овлаштење за повјеравање пружања услуга од општег економског интереса, износ накнаде, надзор прекомјерне накнаде и могућност њеног поврата. У члану 4. исте одлуке наводи се слjedeће: "Обављање услуге од општег економског интереса повјерава се предметном предузетнику на основу једног или више правних аката, о чијем облику може да одлучи свака држава чланица. Тај акт или акти морају да садрже, нарочито:

- (а) садржај и трајање обавеза пружања јавне услуге;
- (б) предузетника и, када је примјерено, предметно државно подручје;
- (ц) врсту свих искључивих или посебних права која је том предузетнику додијелило за то надлежно тијело;
- (д) опис механизма накнаде и параметре за обрачун, контролу и ревизију накнаде;
- (е) мјере за избјегавање и поврат могуће прекомјерне накнаде; и
- (ф) позивање на ову одлуку".

Надаље, у члану 5. исте одлуке прописане су одредбе о износу накнаде за обављање услуге од општег економског интереса, у којима, између осталог, стоји да износ накнаде не смије да премашује износ који је неопходан за покривање нето трошкова који су настали приликом извршавања обавезе пружања јавних услуга, укључујући разумну добит (став 1.), те да се, ако су дјелатности предметног предузетника ограничене на услуге од општег економског интереса, могу узети у обзир сви његови трошкови (став 3. тачка а).

Чланом 6. исте одлуке прописан је надзор с циљем избјегавања прекомјерне накнаде.

Према извјештајима ЈП "Аеродром Тузла" о ваздушном транспорту за 2012. и 2013. годину, у 2012. години Међународни аеродром Тузла имао је промет од 4.529 путника, а у 2013. години промет од 61.564 путника.

4. ЈП "Аеродром Тузла" - статус, власничка структура и пословање

Привредни субјекат ЈП "Аеродром Тузла" уписан је у судском регистру Општинског суда у Тузли под матичним бројем субјекта уписа (МБС): 1-9924, ЈИБ: 4209372030004, као друштво са ограниченом одговорношћу са сједиштем у Живиницама, Горње Дубраве бб.

Основна дјелатност ЈП "Аеродром Тузла" су, прије свега, услуге у ваздушном саобраћају, те дјелатности поближе описане у судском регистру код субјекта уписа ЈП "Аеродром Тузла": ваздушни превоз путника, ваздушни превоз робе, складиштење робе, претовар терета, дјелатности кетеринга итд.

Уписани и уплаћени основни капитал ЈП "Аеродром Тузла" износи 10.000,00 КМ, а његов оснивач и власник је Тузлански кантон са удјелом од 100% у основном уписаном капиталу.

Укупан нето губитак ЈП "Аеродром Тузла" у 2013. години износи 119.231,00 КМ, а у 2014. години износи 75.424,00 КМ.

Према категоризацији из тачке 118. а) Комуникације Комисије (2014/Ц 99/03), са прометом од 4.529 путника у 2012. години и 61.564 путника у 2013. години на Међународном аеродрому Тузла, ЈП "Аеродром Тузла" управља категоријом аеродрома са годишњим прометом до 200.000 путника, из чега произлази да наведени привредни субјекат у великој мјери неће моћи покрити своје капиталне трошкове.

5. Доношење одлуке

Савјет је на 37. сједници, одржаној 21.10.2015. године, разматрао Захтјев Министарства трговине, туризма и саобраћаја Тузланског кантона. Приликом доношења одлуке, Савјет је узео у обзир cjелокупну документацију.

С обзиром на то да је Министарство трговине, туризма и саобраћаја Тузланског кантона додијелило државну помоћ, садржану у предметном захтјеву за одобрење државне помоћи, у облику субвенције у износу од 330.000,00 КМ кориснику ЈП "Аеродром Тузла" у 12 (дванаест) транши у периоду од 05. 03. 2014. до 02.12.2014. године, Савјет је провео поступак *ex post* одобрења, у складу са чланом 12. став (7) Закона.

Наиме, Савјет је првенствено током поступка требао да утврди да ли државна помоћ у облику субвенције кориснику ЈП "Аеродром Тузла", која се односи на покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години, представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона.

Приликом утврђивања да ли државна помоћ у облику субвенције за покриће дијела трошкова пословања ЈП "Аеродром Тузла" у 2014. години представља државну помоћ, Савјет је размотрио јесу ли испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона, односно да ли је ријеч о трансферу државних средстава; да ли средства представљају помоћ која кориснику помоћи доноси економску предност коју он не би остварио кроз своје редовно и нормално пословање; да ли се предложена средства додјељују кориснику на селективној основи и да ли додјелом предложених средстава постоји могућност нарушавања тржишне конкуренције давањем предности на тржишту кориснику државне помоћи, нарочито у мјери у којој то може да утиче на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области.

У конкретном случају, утврђено је да накнада представља државну помоћ, јер су испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона. Наиме, ријеч је о трансферу средстава из буџета Тузланског кантона, средства доноси економску предност коју корисник не би могао да оствари кроз редовно и нормално пословање, средства се додјељују на селективној основи, постоји могућност нарушавања тржишне конкуренције на ширем тржишту које чини тржиште БиХ и Европске уније.

Међутим, у тачки 67. Комуникације Комисије наведено је да, без обзира на испуњавање свих услова према којима се накнада сматра државном помоћи, према пресуди Европског

суда у случају "Алтмарк", која чини преседан у том погледу, накнада за обављање услуга од општег економског интереса не представља државну помоћ под претпоставком да су испуњена сљедећа четири услова из наведене одредбе Комуникације Комисије:

- а) предузетнику који прима накнаду мора заиста да буде повјерено испуњавање конкретних јавних услуга и те услуге морају да буду јасно одређене,
- б) параметри на основу којих се накнада обрачунава морају се унапријед утврдити на објективан и транспарентан начин,
- ц) накнада не смије да прелази оно што је потребно за покривање свих или дијела трошкова насталих приликом извршавања обавеза јавне услуге, узимајући у обзир релевантне приходе и разумне добити за извршење тих обавеза, те
- д) предузетник који се задужује за испуњавање услуге од општег интереса мора да буде одабран путем поступка јавних набавки, а уколико предузетник који треба да извршава обавезе јавних услуга, у конкретном случају, није одабран у складу са поступком јавне набавке који би омогућио одабир понуђача који би такве услуге могао да пружи по најповољнијим условима, висина потребне накнаде мора се одредити на основу анализе трошкова који би при извршавању тих обавеза настали у типичном предузетнику којим се добро управља, узимајући у обзир релевантне приходе и разумну добит од извршавања тих обавеза.

Савјет је, примјеном наведених услова из пресуде "Алтмарк" на ЈП "Аеродром Тузла", утврдио да нису испуњени сви услови да се у конкретном случају накнада не сматра државном помоћи, јер наведени привредни субјекат за обављање услуге од општег економског интереса није изабран поступком јавне набавке.

С обзиром на то да накнада која се односи на обављање услуге од општег економског интереса представља државну помоћ, Савјет је у даљем разматрању утврдио да она не потпада под одредбе члана 5. Закона којим се прописује општа забрана давања државне помоћи која нарушава или би могла да наруши тржишну конкуренцију давањем предности на тржишту корисницима државне помоћи без обзира на облик државне помоћи у мјери у којој то може да утиче на испуњење преузетих међународних обавеза Босне и Херцеговине из Привременог споразума, те да се у конкретном случају може примјенити члан 6. Закона којим су прописана изузећа од опште забране, односно дозвољене државне помоћи.

У складу са одредбама тачке 72. Комуникације Комисије (2014/Ц 99/03) којим је прописано да је могуће да се у оправданим случајевима цијело управљање неким аеродромом сматра услугама од општег економског интереса, Савјет је најприје у поступку утврђивао да ли у конкретном случају постоји могућност примјене изузећа на основу члана 6. став (1) тачка ц) Закона, који се односи на државне помоћи правним и физичким лицима којима је, у складу са посебним правилима, повјерено обављање услуга од општег економског интереса или додијелено искључиво право обављања одређених дјелатности ако би у случају непостојања такве помоћи ова лица била онемогућена у обављању посебних задатака који су им повјерени и под условом да је државна помоћ само накнада за обављање и спровођење тих задатака и под условом да се тиме у већој мјери не нарушава тржишна конкуренција и испуњавање преузетих међународних обавеза.

Да би се на државну помоћ, која је у облику субвенције намијењена кориснику ЈП "Аеродром Тузла", могло примјенити изузеће из члана 6. став (1) тачка ц) Закона, потребно је да се испуне услови наведени у чл. 2., 3., 4., 5. и 6. Одлуке Комисије 2012/21/ЕУ, како то произлази из тачке 75. Комуникације Комисије.

Савјет је у поступку утврдио да Закон о оснивању Јавног предузећа "Међународни аеродром Тузла" представља први правни акт на основу кога је ЈП "Аеродром Тузла", као оператору Међународног аеродрома Тузла повјерено обављање услуге од општег економског интереса. Потврда за аеродром издата ЈП "Аеродром Тузла" представља други правни акт на основу кога је ЈП "Аеродром Тузла", као оператору Међународног аеродрома Тузла, повјерено обављање услуге од општег економског интереса у периоду од 01. 01. 2014. до 31. 12. 2014. године, у складу са Законом о ваздухопловству Босне и Херцеговине и Правилником о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора. Наведено произлази из члана 5. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора и Рјешења БХДЦА о испуњености услова за издавање потврде аеродромског оператора за јавну употребу, у којима се наводи да аеродром коме је издата потврда за јавну употребу, у конкретном случају Међународни аеродром Тузла, мора у вријеме отворености, а то је, према подацима из Ваздухопловних информација АИП-а БиХ, током цијеле године, и то: понедељком и петком у времену од 7.30 до 9.30 часова, уторком и суботом од 8.00 до 19.00 часова и сриједом и недељом од 15.00 до 18.00 часова, бити доступан свим особама под истим условима, односно бити отворен за јавни саобраћај.

Такође је, у складу са Правилником о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора и Потврдом за аеродром, закључено да је оператор Међународног аеродрома Тузла, односно правно лице које њиме управља, ЈП "Аеродром Тузла", јер му је БХДЦА издао потврду за аеродром којом је утврђена његова способност за извођење операција на аеродрому за јавни саобраћај, те је као ималац потврде за аеродром - оператор аеродрома за јавну употребу уједно и власник потврде, у смислу члана 7. став (2) овог правилника, па је у том својству, у складу са чланом 8. истог правилника, обавезан да предузме све неопходне радње и мјере како би аеродром и ваздушни простор који чини саставни дио аеродрома био безбједан за употребу, те да обезбједи да аеродромски објекти, опрема и запослено особље раде у складу са условима и правилима Потврде за аеродром.

Да је ЈП "Аеродром Тузла", као ималац потврде за аеродром, оператор Међународног аеродрома Тузла, односно да има право да њиме управља произлази и из чл. 37., 38. и 40. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, којима је прописано да је међународни и домаћи ваздушни саобраћај у БиХ дозвољен само аеродромима чији оператори имају потврду за аеродром издату од БХДЦА, да је један од услова за добивање потврде да је подносилац захтјева оператор аеродрома, те да са потврдом за аеродром њен носилац стиче право да управља аеродромом на комерцијалној основи и да утврђује накнаде за кориштење аеродрома и његових инсталација и објеката.

Трећи правни акт којим је ЈП "Аеродром Тузла" повјерено обављање услуге од општег економског интереса у 2014. години представља Буџет Федерације БиХ за 2014. годину којим се Влада Федерације БиХ обавезала да ће финансијски подржати ЈП "Аеродром Тузла" у 2014. години у износу од 430.000,00 КМ за покриће његових трошкова пословања, јер, у складу са одредбама члана 36. Закона о

ваздухопловству Босне и Херцеговине, ентитети БиХ имају право и одговорност за изградњу и управљање аеродромима, те ово своје право могу да пренесу на било које физичко или правно лице. Међутим, с обзиром на то да наведена средства нису довољна за покриће трошкова пословања ЈП "Аеродром Тузла", што произлази из Биланса успјеха за 2014. годину, Тузлански кантон се као његов оснивач обавезао да ће га финансијски подржати у 2014. години у износу од 330.000,00 КМ. Наведена финансијска средства исплаћена су из Буџета Тузланског кантона за 2014. годину, који представља четврти правни акт којим је ЈП "Аеродром Тузла" повјерено обављање услуге од општег економског интереса у 2014. години.

Из наведеног произлази да се цјелокупно управљање Међународним аеродромом Тузла, повјерено ЈП "Аеродром Тузла", сматра услугом од општег економског интереса, јер да Влада Федерације БиХ и Тузлански кантон не финансирају његов рад, ЈП "Аеродром Тузла" не би могло пословати због малог промета, па би у том случају подручје Федерације БиХ, које покрива Међународни аеродром Тузла, тј. подручје Тузланског кантона, без наведеног аеродрома било изоловано од Европске уније, јер није повезано са Унијом брзим железницама или поморским везама што би спречавало како привредни и социјални развој тог подручја тако и привредни и социјални развој цијеле Федерације БиХ. Наведено је у складу са одредбама тачке 72. Комуникације Комисије (2014/Ц 99/03).

Такође, Савјет је на основу биланса успјеха за 2013. и 2014. годину предметног привредног субјекта утврдио да износ накнаде не прешаује износ који је потребан за покривање трошкова који су настали приликом извршавања обавезе пружања јавних услуга, узимајући у обзир релевантне приходе и разумну добит приликом испуњавања наведених обавеза, односно да није било прекомерне накнаде, јер је ЈП "Аеродром Тузла", и поред наведених субвенција Владе Федерације БиХ и Тузланског кантона, пословало у 2014. години са губитком од 75.424,00 КМ. Такође, наведени привредни субјекат пословао је са губитком и у претходним годинама, тако да његов губитак у 2012. години износи 142.638 КМ, а у 2013. години износи 119.231 КМ, што доказује да он не може сопственим средствима и средствима из буџета Федерације БиХ и Тузланског кантона да покрије трошкове који произлазе из обавезе обављања услуге од општег економског интереса, односно трошкове комплетног пословања, јер су дјелатности предметног предузетника ограничене на услуге од општег економског интереса. Наведено је у складу са одредбама члана 5. Одлуке Комисије.

На крају, Савјет је, с обзиром на то да промет путника у 2012. износи 4.529 путника, а у 2013. години 61.564 путника, утврдио да државна помоћ која је додијељена у облику субвенције кориснику ЈП "Аеродром Тузла" за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години не нарушава у већој мјери конкуренцију и испуњавање међународних обавеза БиХ, као и да испуњава услове прописане одредбама члана 2. став (1) тачка е) и члана 3. Одлуке Комисије 2012/21/ЕУ којима је прописано да је државна помоћ у облику накнада за пружање услуга од општег економског интереса за аеродроме, у којима просјечни годишњи промет у периоду од двије (2) финансијске године које претходе години у којој је повјерено обављање услуге од општег економског интереса не прелази 200.000 путника, изузета од обавезе о пријављивању предвиђене у члану 108. став 3. УФЕУ-а ако су испуњени услови постављени у овој одлуци.

Слиједом наведеног, Савјет је у поступку утврдио да је на државну помоћ у облику субвенције која је додијељена ЈП "Аеродром Тузла", и то у износу од 330.000,00 КМ, могуће примјенити изузеће из члана 6. став (1) тачка ц) Закона које се односи на државну помоћ намијењену обављању услуга од општег економског интереса, односно да је ријеч о дозвољеној државној помоћи коју није потребно пријављивати Савјету на одобрење.

Међутим, с обзиром на то да је Министарство трговине, туризма и саобраћаја Тузланског кантона поднијело захтјев за оцјену државне помоћи, Савјет је, у складу са наведеним, одлучио као у диспозитиву овог рјешења.

Упутство о правном лијеку

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може да покрене управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Број УП/1 03-26-1-28-1/15
21. октобра 2015. године
Источно Сарајево

Предједавајућа
Савјета
за државну помоћ БиХ
Мира Вујева, с. р.

На основу члана 12. став (7) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи с прописима о државној помоћи, покренутом на основу Захтјева Министарства трговине, туризма и саобраћаја Тузланског кантона за одобрење државне помоћи кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице, за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години, Вijeће за државну помоћ Босне и Херцеговине на 37. сједници, одржаној 21. октобра 2015. године, donijelo је sljedeće

РЈЕШЕЊЕ

1. Одобрава се *ex post* државна помоћ која је додијељена кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице у облику субвенције у износу од 330.000,00 КМ за обављање услуге од општег економског интереса, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Вijeће за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Вijeће) заприло је 4.5.2015. године, под бројем: УП/1 03-26-1-28/15, Захтјев Министарства трговине, туризма и саобраћаја Тузланског кантона, акт број: 05/1-05-8515-1/15, од 21.4.2015., за одобрење државне помоћи у облику субвенције у износу од 330.000,00 КМ кориснику Јавно предузеће "Међународни аеродром Тузла" д.о.о. Живинице (у даљњем тексту: ЈП "Аеродром Тузла") за покриће дијела његових трошкова пословања у 2014. години. Уз Захтјев подносилац је доставио:

- попуњен Образац за пријаву програма државне помоћи у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Образац пријаве),
- Извод из Буджета Тузланског кантона за 2014. годину - потрошачко мјесто 22010002 ЈП "Аеродром Тузла" ("Службене новине Тузланског кантона", број 16/14),